

Från Docklands till Folkets Park

Nu går vi från Docklands till Folkets Park, sa Göran Persson när socialdemokraternas opinions-siffror gick upp och vänsterpartiets ner strax efter den socialdemokratiska extrakongressen. Tja, kanske, men det är inte säkert att det blir som Göran Persson hade tänkt sig.

Varmt mottagande

I Lund tog i varje fall Gudrun Schyman ledningen i årets 1 majtåg ut till Folkets Park och fick ett varmt personligt mottagande av en lundapublik där det säkert var lika många socialdemokrater som vänsterpartister. Det blev ett fint demonstrationståg med i år inte mindre än tre blåsorkestrar och en hygglig anslutning. Vi var 800 i tåget – socialdemokraterna hade en timme tidigare 400, allt enligt de rutinerade och till sanning insvurna räknarna. Men i parken var vi många fler, kanske tvåusen, och det berodde säkert inte bara på det vackra vädret. Många kom för att faktiskt få se och höra Gudrun Schyman och jag tror inte de blev besvikna. VB publicerar här en betydande del av hennes tal.

Josef Stalin dammas av

För det var naturligtvis Göran Persson och Gudrun Schyman som var de båda centralfigurerna den här första maj och några timmar tidigare hade de båda stått på talarstolarna i Malmö. Det intressanta har inträffat att när vänsterpartiet i dag mest framtonar som ett vänster-socialdemokratiskt parti och är beredd på långtgående kompromisser i frågor som kärnkraften så håller socialdemokraterna på att bli skit-rädda och halvt hysteriska gentemot vänsterpartiet. Ni såg det kanske själva i Rapport: i Tyresö står Sveriges förre statsminister Ingvar Carlsson och håller ett förstamajtal där han varnar för det svenska vänsterpartiets oklara förhållande till Josef Stalin! Det är sånt som kallas argumentnöd.

Vänsterpartiet för fram en politik som i normala tider skulle ha kallats socialdemokratisk. Det är precis den typ av politik som socialdemokratiska aktivister inom fack och föreningsliv också står för. När Gudrun Schyman uttalar sitt förakt för regeringens trixande med 75 och 80-procentsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen säger hon samma sak som LO-folket och det är det regeringsföreträdarna inte tål.

Sten H

Sverige har förändrats. Bara för 5-6 år sedan var Sverige ett mönsterland med växande ekonomi och budgetöverskott. Vi hade övervunnit 70-talskrisen utan att rusta ned välfärdsstaten. Vi hade en växande arbetsmarknad när samtidigt andra EU-länder drabbades av permanent arbetslöshet och ökande fattigdom. Vi hade mindre inkomstskillnader och fler kände en social trygghet. Vi hade ett internationellt sett högt skattetryck men det fanns inga belägg för att vi levde över våra tillgångar.

Sedan gick allt snabbt. Varför har man olika åsikter om. Många skylar på en för stor och dyr offentlig sektor. Regleringar, jämlikhetssträvanden och höga skatter påstår man raserade arbetsmoralen och drev företag ut ur landet. Receptet nu är därefter: avreglera arbetsmarknaden, sänk skatterna, minska bidragen, öka löneskillnaderna, försäma anställningstryggheten, avpolitiserar ekonomin genom medlemskap i EU/EMU. Så ska landet byggas!

Min historieskrivning är en annan. Avreglering av bank- och valutamarknaden blåste upp fastighetsmarknaden och gav oss en spekulationsekonomi. Sedan kom skattereformen och bubblan sprack. Folk med pengar sparade, efterfrågan sjönk och resultatet

blev högre arbetslöshet. Krisreceptet då – minskade bidrag och drastiska hot om framtid nedskärningar ökade på sparandet, vilket förvärrade krisen. Dessutom – skattereformen var dåligt finansierad. På två år minskade statens skatteinkomster från 151 miljarder till 24 miljarder. Och värre blev det genom flera ofinansierade skattesänkningar och ett misslyckat försvar av den svenska kronan.

Värre blev det också för att så många, så länge, tilläts att leva över våra tillgångar. Att de tilläts att sätta oss i skuld, vi som inte levde över våra tillgångar. Vi som inte kunde öka på våra bankkonton, vi som inte kammade hem några spekulationsvinster, vi som inte begåvades med fantasilöner och feta fallskärmar. Det är vi som nu ska betala kalaset.

Vi kräver en uppreisning i privilegieträsket, vi kräver anständighet och hederlighet och vi kräver att staten föregår med gott exempel. Vi vill inte ha ett pampvalde där maktens män borstar varandra på ryggen!

Han Som Bestämmer

Sverige har också förändrats på ett annat sätt. Konungen av Katrineholm har blivit Regeringschef i Rosenbad. Ordförande för ett maktens parti som gärna säger vi. En handlingens man men vad vill han?

En maktens man men vad vill han? Han säger en sak men menar ofta en annan:

– Han vill arbeta för fred och nedrustning men gör ingenting för att stoppa tillverkningen och exporten av svenska antipersonella minor. Det vapen som lemlästar barn världen över.

– Han vill arbeta för internationell solidaritet men fryser biståndet och låter i den heliga konvergensen namn de fattigaste människorna i de fattigaste länderna, betala för vår materiella tillväxt!

– Han vill satsa på miljön och Östersjön, säger han, men bygger Öresundsbron!

– Han vill få ner arbetslösheten, säger han, men begränsar utrymmet för kommunernas ekonomi så att 10.000-tals jobb kommer att försvinna de närmaste åren. Han sätter tvångströja på kommunerna genom att införa utgiftstak som inskränker på det grundlagsfästa kommunala självstyret!

– Han vill satsa på utbildning men bryr sig inte om att grundskolan utarmas!

– Han vill arbeta för jämställdhet men låter sin snålhet gå ut över alla kvinnor som arbetar inom vård, omsorg, förskola och skola.

– Han vill modernisera arbetslivet säger han, men han vill inte att regeringen tar några som helst initiativ i arbetstidsfrågan. Det är en fråga för arbetsmarknadens parter, inte lämplig för regeringsinblandning, låt han en ansvarig minister meddela mig i en debatt i Riksdagen förra veckan. Men han blandar sig gärna i när det gäller att samma arbetsmarknadens parter ska hålla nere lönerna!

– Han vill höja nivån i A-kassan och sjukförsäkringen till 80% säger han. Det vore utmärkt, men det är faktiskt en bluff! Enligt förslaget ska A-kassan inte följa löneökningarna, som tidigare, så i praktiken blir det inte mycket till höjning och på sikt kommer ersättningen t.o.m. kunna bli lägre än idag. Likadant är det med sjukförsäkringen. Man ökar nivån men sänker ersättningen i praktiken för man ska undanta semesterersättning och andra extra belopp när man ska räkna ut lönenivån. Alltså, man ökar procenten men minskar i kronor räknat. "Hästhandlarfasoner" såg jag att någon tidning kallade räknatrixet för.

Begriper Persson?

Jag undrar om Göran Persson vet att runt var femte svensk idag saknar fullgott försäkringskydd (forts. nästa sida)

Gudruns tal... (forts)

vid sjukdom, arbetslöshet och för-
äldraskap och att en miljon män-
niskor ligger under eller jäms med,
socialbidragsnormen. Vet han om
att det blir ännu värre, för ännu
fler, om förslaget om att sänka
socialbidragen blir verklighet? En
diskussion som han för inom den
egna regeringen och som med rätta
i Aftonbladet kallats för en skam-
mens diskussion. Förslaget handlar
om att bidragen ska sänkas och att
besvärshöjningen, rätten att överklaga,
ska tas bort.

Eventuellt ska enbart rätten att
inte vara hungrig och skitig, dvs
pengar till mat och hygienartiklar,
ska garanteras inom normen. Allt
annat ska man få ansöka extra om.
T.ex. tandläkarbesök, vinterstövlar,
hyran, medicin, dagstidning,
busskort. Listan blir absurd. Och
kan göras mycket längre. Hur långt
ner i den sociala klyftan ska vi
pressa människor, Göran Persson?

Fattigvård – inte välfärd

Det här är inte generell välfärds-
politik. Det är fattigvård. Att dis-
kussionen överhuvudtaget förs
inom en socialdemokratisk rege-
ring visar på partiets vandrigen
mot mitten och närmandet till
centerpartiets politik med grund-
trygghet för de fattiga och privata
försäkringar för dem som har råd
att betala. En politik där ett an-
ständigt liv ska behövsprövas i
varje detalj av tjänstemän som på
förhoppningsvis mänskliga, men
med nödvändighet ändå subjektiva
grunder ska avgöra vem som får
och vem som inte får. Det är oac-
ceptabelt. Vi måste kunna erbjuda
varje människa i Sverige ett an-
ständigt liv! Ingen ska behöva
skämmas för att hon inte får jobb!
Ingen ska behöva skämmas för att
hon får så låg lön så att den inte
räcker att leva på! Ingen ska behöva
skämmas för att pensionen inte
räcker till! Ingen ska behöva bli
kränkt av banker eller myndigheter
i sin strävan efter ett dragligt liv.
Varje människa ska kunna få den
hjälp och det stöd hon behöver.

Det är inte ditt fel!

Till dig som är i den här situationen
vill jag ärligt säga: det är inte ditt
fel! Skammen ska du överlåta till
dem som skär ner, till dem som
säger upp, till dem som vägrar att
betala anständiga löner för anstän-
diga arbeten. De som ska skämmas
är de som skor sig på din bekostnad!

Det är inte heller generell väl-
färds politik när regeringen nu före-
slår att höjda högkostnadsskyddet
för läkemedel från 1800 till 2500
kronor. Enligt förslaget kan det bli
så att en patient vid ett sjukdoms-
tillfälle på ett bräde tvingas betala
500–1000 kronor. När t.ex. en
gammal människa med enbart
folkpension får en luftvägsinfek-
tion kan ett hembesök med nödvän-
diga läkemedelskostnader ta en
stor del av pensionen. Det leder
till att många äldre avvaktar. Så
här beskrev en läkare situationen i

en artikel för inte så länge sedan”
Vi riskerar att snabbt återgå till
den ”gamla goda tiden” då gamla
i småekonomiska omständigheter
låg i sin stuga i lunginflammation.
Provinsiälläkaren tillkallades först
när det var absolut tvunget – för att
skicka patienten i livshotande till-
stånd till lasarettet eller för att
konstatera dödsfallet”.

I stället för att diskutera följderna
av ett sådant här förslag, har man
i utredningen som föregick försla-
get, på fullt allvar gjort ett utkast
till kreditgivning vid apoteket! Hur
kan man komma på en sådan
tanke?

Tänk er själva hur det skulle se
ut! Småbarnsmamman, den arbets-
löse eller pensionären, som kom-
mer fram till apoteksdissen, och
som inte kan betala 500 eller 1000
kronor kontant, hon eller han skulle
tvingas stå vid apoteksdissen och
inför andra kunder diskutera sin
ekonomi, sin kreditvärdighet eller
hur en avbetalningsplan möjligen
skulle kunna läggas upp? Man tror
inte det är sant. Var detta möjligen
ett fantasifullt förslag från Apo-
teksbolagets chef Åke Hallman
innan han försvann i sin fallskärm.
Han verkade ju i alla fall inte ha
några skrupler när det gällde att
skämma ut Apoteksbolaget!

Fler miljonärer

Visste ni att antalet miljonärer ökar
i Sverige och att medelklassen mår
prima – alla med jobb och fullgott
försäkringsstöd alltså. Blir det har
”vinnarlaget” tillräckligt stort kan
en politisk majoritet börja bildas
uppifrån och ner istället för nerifrån
och upp, som tidigare. Och då
kommer det att bli mycket lätt att
både avreglera arbetsmarknaden
och urholka socialförsäkringssys-
temet.

För om de som fattar besluten,
inte vet hur de sämst ställda har
det, om de inte vet att det faktiskt
finns folk i Sverige som fått vatten
och el avstängda mitt i vintern för
att de inte anses ha sökt obehäftiga
jobb tillräckligt energiskt, och om
de inte vet att de allra flesta män-
niskor gör sitt yttersta för att leva
ett någorlunda dragligt liv och hålla
nöden utanför dörren, ja om de
inte vet det, då är det illa ställt.

Då har vi fått en politisk elit som
styr och ställer ovanför huvudet
på de flesta av oss. En politisk elit
som som har tappat kontakten med
sina väljare och som med hänvis-
ning till att det blir bättre sen,
sätter moral och rättvisa åt sidan.

Det borde inte få ske, här i Sveri-
ge, efter ett val där medborgarna
röstade bort den högerdominerade
regeringen och röstade fram en
vänstermajoritet. I ett land där vi
har en stark fackföreningsrörelse
som, partipolitiskt obunden, med
kraft skulle kunna arbeta för sina
medlemmars intressen.

Det finns en bred arbetar- och
löntagarrörelse som har ett gemen-
samt intresse av att försvara och
vidga välfärden, att avvisa försla-
gen om försämringar i arbetsrätten
och istället envist kräva en arbets-
marknad som har plats för alla.

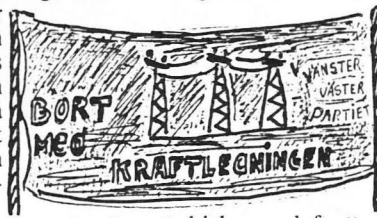
Superelit

Idag ska man helst kunna jobba
130%, heltid plus övertid, stå
beredd med mössan i hand ”just in
time”, välutbildad, i fysisk topp-
form, helst med lång yrkeserfa-
renhet men absolut inte äldre än
30 år! Små barn och gamla för-
äldrar betraktas som handikapp
och har du något eget handikapp
är du helt utesluten. Utomnordiska
efternamn sorteras bort redan i
telefon.

Vill vi verkligen ha det så här?
Är det priset vi ska betala för att,
som man sa från ja-sidan, ”tillhöra
Europa”!

I den här bemärkelsen har vi
ingen som helst anledning att
eftersträva att bli ”goda” europeer
med en s.k. ”god” ekonomi som
utan hänsyn till människors liv
och livsvillkor, bara har ett mål för
ögonen; nämligen att uppfylla
EU:s konvergenskrav. Vi har ingen
anledning att anpassa oss till en
ekonomisk politik som leder till
soppök och matpaket till de fatti-
ga, som fördelar från dem som
inget har till dem som redan har. Vi
har ingen anledning att låta eko-
nomin styra politiken bara för att
EU:s finansministrar vill det. De
har inte rätt!

Den politik de förespråkar leder
inte till de mål vi har: arbete och
välfärd, en uthållig utveckling, en
värld i ekologisk balans med plats
för alla och där alla människor kan
garanteras betingelserna för liv,

rent vatten att dricka, ren luft att
andas. Oavsett på vilken sida av
jordklotet du bor, oavsett vilket
land du kommer ifrån, oavsett
vilket folk du tillhör, och vilken
hudfärg du har.

Internationell solidaritet

Internationell solidaritet, globalt
tänkande, insikten om att ekonomi
och ekologi hör intimt samman,
det borde vara utgångspunkten för
en modern och framtidsinriktad
ekonomisk politik. Men EU:s eko-
nomiska politik har andra utgångs-
punkter. Det är högerns kortsiktiga
vinstmaximerande politik, ett full-
ständigt accepterade av ekono-
miska och sociala orättvisor som
medel för att säkra vinsterna åt en
en välmående medelklass och en
övergödd överklass.

Finansens fantomer

Jag skulle önska att ”finansens
fantomer” Persson, Åsbrink och
Östros kunde lära av historien,
eftersom det har visat sig vara fel,
väldigt många gånger, i väldigt
många länder, att bara ha kortsik-
tiga ekonomiska vinstintressen
som mål för ett helt lands politik.

Vi som inte vill låta oss före-
trädas av en därhusmässig ekono-
misk visdom, vi måste formulera

våra egna politiska mål, vår egen
vision, och sedan ska vi använda
den ekonomiska politiken som
medel för att nå dit. Det är därför
vi måste ha kvar beslutanderätten
över ekonomin i den svenska riks-
dagen, det är därför vi måste för-
mår regeringen att ta sig ur EMU-an-
passningen. Det är därför vi envist
måste hävda att det finns en annan
politik att föra. Ett alternativ till
det vi ser runt om oss i västvärlden,
ett alternativ till ökade klassklyftor,
massarbetslöshet och rovdrigt på
både människor och miljö.

Vi ska inte acceptera att budget-
underskott och konvergenskrav så
till den milda grad begränsar våra
tankar och ideer så att vi inte vågar
tala om framtiden.

Vi ska inte vara så kuvade under
kronkurs och räntesatser att vi inte
vågar försvara våra värderingar.

Visionen om människors lika värde

När kampen för allmän rösträtt
växte fram i Sverige och Europa
så fanns inte bara visionen om att
alla skulle vara lika värda och få
en röst eller att orättvisorna skulle
minska.

Där fanns också drömmar och
visioner om människans utveck-
ling, att kultur och bildning skulle
leda fram till fria och självständiga
individer. Man ville bana väg för
ett brett demokratiskt deltagande i
det samhällsbygge som vi alla är
en del av. Att lyfta varje enskild
människa till ökat självförtroende
och möjlighet att själv förverkliga
och forma sitt liv. Den här andan,
som fanns i den tidiga demokrati-
ska rörelsen, behövs också idag
när vi ska forma våra visioner inför
framtiden.

I tomrummet efter dåtidens
moral, som formats i bygemenskap
och kyrka, behövs en ny och
modern moral, som uppmanar
till samarbete och gemenskap som
bjuder in till samhällsliv och poli-
tik. En moral som utvecklar en
motkraft till normlöshet konkur-
renstänkande och våldsfixering.
En insikt om att målet med livet
inte är pengar och ökad materiell
konsumtion. Vårt självförtroende
som individer växer inte i första
hand genom att vi köper ny bil
eller märkeskläder. Många av oss
anser i stället att vi växer, som
människor, i gemenskap med
andra, i arbetets gemenskap, i
social gemenskap i skapande
gemenskap. Allt fler, många unga,
vänder sig bort från MacDonal-
dkulturen och ytlig självbespeglig
i underhållningsprogrammets
underbara värld. De egna upplevel-
sorna blir viktigare än masskon-
sumtionen. Gemenskapen viktigare
än egen tillfredsställelse på and-
ras bekostnad.

Kollektivt skapande kraft

Vi har alla våra liv att leva, våra
drömmar att uppfylla och vår
skapande kraft att använda tillsam-
mans. Vi har våra demokratiska
rättigheter, vi har våra röster. Låt
oss använda dem!

Leve socialismen! □

Ett exempel på olyckligt sextitalstänkande: Problemområdet Klostergården

I VB nr 14 skriver Gunnar Stensson en charmerande hyllning till sin stadsdel Klostergården. Han gör det, berättar han, stimulerad av de många positiva reaktionerna på en tidigare artikel i ämnet. "Klostergårdsborna älskar Klostergården." I artikeln skymtar även undertecknad, som "provokatör". Självt har jag inte fått några som helst positiva reaktioner på min kritik av de idéer som Gunnar Stensson, Göte Bergström, Kajsa Theander och andra Klostergårdsälskare har framfört. Men jag framhårdar ändå:

Identitet och isolering

En grundförutsättning för ett kärleksförhållande är att föremålet har en stark identitet. Det har Klostergården: genom sin arkitektoniska och (relativt sett) sociala enhetlighet och genom sin fysiska isolering. Det senare var tänkt så från första början. Stadsdelen omges på alla sidor av breda gator och grönskråk och hängde inte samman med någon annan bostadsbebyggelse, annat än marginellt med några villor i sydöst.

Jag menar att den isolering som är en förutsättning för identitet och kärleken också skapar problem. Gunnar Stensson berör dem.

Lund växte upp vid en viktig vägkorsning. När stan växte var det logiskt att ny bebyggelse växte upp i anslutning till vägarna som alltid hade funnits där: Getingevägen, Kävlingevägen, Dalbyvägen, Lommavägen – som sen döptes om till Trollebergsvägen. På 1800-talet lade järnvägarna ett nytt nät över det gamla. I stadsbebyggelsen bildade de (tråkigt nog) i första hand barriärer men skapade längre ut noder för förortsbebyggelse: Stångby, Uppåkra/Hjärup, Staffanstorp.

Klostergården lades i tomrummet mellan två historiska utfartsstråk, mellan Malmövägen och Södra stambanan med dess hållplats Källbymölla. Stadsdelen orienterade sig emellertid inte mot någondera (och hållplatsen lades ner utan större protester) utan halv-cirkelformat mot sej själv, *in se incurbatus*, mot ett nyskapat centrum med kyrka och skola och butiker, mittemellan stråken. Människor flyttade in och började trivas.

Kapitalets centralisation

Därefter startade två processer.

1. Kapitalet, näringslivet centraliserades, en dynamisk process som Marx skrivit en del om. I det här fallet var det detaljhandeln som ställde krav på allt större kundunderlag. De normer som planerarna hade gått efter när Klostergården planerades på 1960-talet gällde inte längre.

2. Befolkningen mognade, åldrades och tunnades ut. Barnen lämnades hemmet men föräldrarna bodde kvar och gjorde barnkammaren till gäst- och arbetsrum. Kundunderlaget minskade.

Butiker flyttade eller hotade att flytta. Då fanns det två principiella lösningar:

A. Flytta centrum och därmed öppna det åt andra kunder, konkret med en förläggning i riktning mot det historiska stråket Malmövägen.

B. Öka kundunderlaget genom att komplettera bebyggelsen.

"Planerna på ett nytt centrum vid Stattenavägen avskydde vi", skriver Gunnar Stensson. Kompletteringen är han mer klugen till: "Folket ... hjälpte till att förse oss med ... kunder till vårt centrum", men husen söder om Sunnaväg utplånade lektyor och "ytterligare bebyggelse i Höjeådalens protesterar vi med skärpa mot".

Fallet Hävdaryggen

Det är dock inte bara kommersiellt som isoleringen och inåtriktningen skapar problem. Klostergården bildar ju numera politisk enhet tillsammans med andra stadsdelar i söder. Till exempel med Hävdaryggen, en stadsdel som man har en del negativa ting gemensamt med. Hävdaryggen är från 1950-talet, och då dimensionerades kund- och serviceunderlaget ännu snävare. Det byggdes ett centrum, denna gång visserligen i närheten av Malmövägen – men helt avskärmat genom bebyggelse och okänt för nästan alla som inte bor på Hävdaryggen, där lokalbefolkningen åldrades och tunnades ut på motsvarande sätt.

Kommundel Söder har inget gemensamt centrum. Det skulle behövas för både den kommersiella och offentliga servicen (biblioteksfilialerna!) och för samhörighetskänslan. Det är föga tröst att de flesta av de andra kommundelarna saknar ett sådant centrum, att lider av bristen på strategiskt tänkande bakom Lunds stadsutveckling.

Historiens slut

Sextitalets stadsplanerare byggde i Klostergården ett nytt Hävdaryggen men eliminerade dess "enstaka småfel", främst genom att ge det större dimensioner och befolkningsunderlag. Nu skådar Gunnar Stensson Historiens eller åtminstone Centralisationsprocessens slut och vill anlägga ett ultimativt Klostergården på åkern mellan Stora Råby och Knästorp. Samma kvalitet, bara något större.

Läget är i och för sej inte så tokigt, om man bortser från den komplikation som kommungränsen mot Staffanstorp innebär. I synnerhet om planerna på en spårväg åt den hållet förverkligas. Men autostradan krånglar till det. Den bullrar

och den skärmar av. "Knästorpsstaden" kommer att bli och upplevas ännu mer isolerad från stan än vad Klostergården är, för att inte tala om isoleringen från övriga kommundel Söder.

"Planera bilfritt som på Klostergården", säger Gunnar Stensson vidare. Det vare mej fjärran att gå emot bilfrihet men i normal planering brukar det innebära, som på Klostergården, att bilarna får en vallgravsliknande sökarring runt området. Isolering igen. Jag föredrar den modernare stadsplanering som Värpinge är ett, om än inte hellyckat, uttryck för, med renässans för rutnät och med en biltrafik som tills vidare kan sippra in. (Värpinge är tyvärr också avskärmat från stan, men vi hoppas på framgång för kampanjen för att få bort kraftledningen.)

God jord

"Inget framtida hot mot den goda åkermarken", anför Gunnar Stensson som argument för den nya staden som han skådat. Det är förstärkt rent nys. Var och en som kan sin bonitetskarta vet att jorden är ännu bördigare i Norra Knästorp än vid Stångby och Hardeberga, två

alternativt som han fyndigt kontaminerar till "Stånbergastaden".

För egen del menar jag allvar med att spara åkermark. Jag har redan skrivit i VB om att dubbla folkmängden kunde få plats på Lunds nuvarande areal – samtidigt som staden blev bättre och trivsammare. Då måste naturligtvis Klostergården ta sin del av förtätningen. Kanske kan man höja vissa huskroppar med några våningar (Gunnar Stensson och jag är tydligen ense om att det kan vara livskvalitet att bo högt). Säkert används de halvt impedimentartade gräsmattorna mot Stattenavägen bättre som bostadsmark. Visst kan man bygga i Höjeådalens bara man gör det med fitness. Troligen skulle befolknings-tillskottet göra att Klostergårdens centrum kan överleva trots sitt misslyckade läge.

Panglosse

Kan man få med de berörda, d.v.s. Klostergårdsborna, på det programmet? Det vore högonskligt att de rödgröna partierna kunde gå i spetsen för en sådan kampanj, präglad av långsiktigt miljötan-kande, ekonomisk realism och en ljus tro på möjligheten att bygga goda städer. Men jag är tills vidare pessimist. Den generation som dominerar den lokala opinionbildningen med sin panglossartade syn vill inte ha några förändringar. 1960-talet sitter för djupt hos dem.

Klostergårdens framtid är emellertid för viktig för att överlämnas åt Klostergårdsborna. Skulle de lokala särintressena styra fick vi ingen förtätning någonstans. Vi får hoppas att opinioner och beslutsfattare med ett bredare ansvar och perspektiv inte visar sej alltför undfallande. Precis som det var nödvändigt att köra över den reaktionära opinionen mot dubbelspåret i nordväst kan sådant bli nödvändigt på andra håll i stan. Fast roligt är det inte.

Gunnar Sandin

Tack, alla, för en bra första maj!

Jag sitter på kvällen den 1 maj och summerar dagens tilldragelse. För andra året i rad gick vi till Folkparken, där vi har ett tekniskt samarangemang med socialdemokraterna. Jag börjar med att tacka för detta som ger oss en bättre ljudanläggning än vi tidigare klarat av själva. Att sedan Gudrun Schyman använde denna till att kritisera regeringen tror jag nog att (s) kan svälja, på det lokala planet har vi ju ett gott samarbete. Det var glädjande att demonstrationståget drog så många som 800 deltagare, och att det sedan i parken var ungefär dubbelt så många gav en festlig inramning av vårt 1 maj firande. Personligen tyckte jag att det var glädjande att Gudrun dessutom bjöd på ett så bra tal. Vad jag kunde uppfatta av folks reaktioner tyckte de flesta att det var ett bra tal. Då hon som ledande vänsterpartist naturligtvis läser VB passar jag här på att tacka henne.

För att 1 maj firandet skall fungera tekniskt krävs mycket arbete

av många partimedlemmar och sympatisörer. Jag framför styrelsens tack till alla dessa, särskilt alla från Ung Vänster som gjort en god insats. Bland annat har vi tydligen en ny orkester på gång (se VB 17!).

För många år sedan kände jag en viss spänning inför 1 maj, och när väl demonstrationen var över kändes en viss upprymdhet och glädje över att tillsammans med många andra fått ge uttryck för sin åsikt och framtidsdröm. Denna känsla har mattats med åren, och på senare tid nästan varit helt borta. I kväll är den dock tillbaka, åter ökar antalet demonstranter, många lyssnar på vår huvudtalare, 1 maj känns som en riktig helgdag. När jag ser ut genom fönstret ser jag att också vådret är det rätta, soligt och lagom vind som får de röda fanorna att fladdra och ge det traditionella gångmotståndet i banderollerna. Glad, upprymd och lite trött i armarna tackar jag för 1 maj.

Göran Fries, ordf.

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet (Se ovan).

NY ADRESS.....

Glädjen med politiken

Jag är visserligen född i Sjöbo, men besöken där brukar inskränka sig till tredje fredagen i juli och då är vi många som tar oss dit. Gudrun Schyman bodde tio år i Simrishamnstrakten, men hade aldrig stannat till i Sjöbo. Det berättade hon när hon en måndag i april talade på ett möte i gamla fina Folkets Park, strax bortom marknadsplatsen. Det var LO-sektionen på orten som ordnat mötet och det i samarbete med Vänsterpartiet. Vi var väl så där sjuttio personer och vi började med att spela och sjunga Internationalen, med texten på överheadbild. Det är liksom rakare rör på alla plan när man kommer utanför de sofistikerade västskånska miljöerna.

Ett spel?

Det är klart att man kan tolka Sjöbomötet som ett avancerat spel. Fackliga aktivister behöver visa den socialdemokratiska partiapparaten att de sväljer inte vilka regeringsförslag som helst. De vill de-

monstrera att det finns alternativ – vill inte socialdemokraterna driva arbetarpolitik så finns det andra man kan vända sig till. Och Gudrun Schyman längtade kanske inte efter att få kasta sig iväg på flyget till Skåne en måndagskväll, men för vänsterpartiet är uppmärksamhet från facket rent guld. Tja, så är det upplagt för en liten byteshandel en ljummen kväll i Sjöbo.

Men jag tror det här är allvarligare än så. Det är så klart ett tidens tecken när en LO-sektion kan arrangera ett offentligt möte och bjuda in vänsterpartiets ledare.

– Det är det kalla kriget som är slut, sa en av de lokala inledarna, en ung vänsterpartist från orten, som var en av inledarna (och som inte skrädde orden om det socialistiska samhällsbyggets kommande seger). Han har rätt: vänsterpartiet är med i politiken på allvar numera.

Systemskifte på gång

Vad ville då LO-sektionen? Ja, den ställde ju de krav, som borgar-

na brukar kalla "återställare": 90 procent i A-kasseersättning, bort med egenavgifter, återställande av sjukförsäkringen. Och därutöver 6 timmars arbetsdag, arbete och utbildning åt alla och bort med övertidsuttagen! Men särskilt vill man alltså ha kvar den generella välfärdspolitiken och det är verkligen den som är i hissen. Just nu ligger försäkringsbolagen i startgroparna inför den enorma marknad som väntar när de som är friska och har hyggligt betalt vill försäkra sig om att de ska kunna få ett drägligt liv även om de skulle bli sjuka. Där är oerhörda pengar att tjäna, stora kapital att förvalta, ja ungefär som i pensionsförsäkringsköret. Det här är kanske en lösning för stora grupper – den amerikanska medelklassen har det ju på det sättet och betalar världens dyraste sjukvård med den metoden. Men man vet ju att de som inte kan sätta av pengar blir en underklass. Ska vi gå över till den sortens välfärdspolitik har vi i socialdemokratisk regi fått det systemskifte den borgerliga regeringen talade så varmt om.

Vad mer? Tja, det var mycket om EMU och sånt, men det ska vi väl inte trötta ut oss med här. Och så berättade Gudrun om varför hon var på Docklands, det var lika bra att säga det själv, tyckte hon, för annars skulle väl frågan ändå komma upp i frågestunden.

Hon gillar jobbet

Jag tycker Gudrun är bra och det inte bara i TV. Det kunde lundapubliken själv konstatera på första maj. Hon kan sina saker, har en yrkesmässig bakgrund i sociala frågor som är en tillgång och hon gillar partiledarjobbet. Hon är inte felfri, t.ex. kan hon stå och tala om "legitimiteten i det här projektet" och det är inte vad man vill höra en måndagskväll i Sjöbo. Vad driver henne? Jag kommer att tänka på ett uttryck som Olof Palme brukade använda: "the joy of politics", en sorts nästan absurd nöje i själva sysslandet med politik. Jo, jag vill gärna tro att hon gillar politik i sig. Och det är naturligtvis det som också drev oss: Rune, Elisabeth, Gunnar och vi andra i det vanliga gänget när vi stod där och rev av gamla Bandiera Rossa på dansrotundan en ljummen måndagskväll i Sjöbo Folkets park. Det var roligt att komma till parken också, rotundan var pietetsfullt upprustad för tre miljoner och ett nöje att komma till. Och så blev vi bjudna på kaffe och fick jättegoda bullar som var bakade av en kille som hette Sune.

Sten H.

Oppositionspolitik för ett nytt läge – Men skulle vi våga?

Vänsterpartiets kongress närmar sig. Partistyrelsen träffades i helgen och diskuterade det politiska läget, dels med tanke på hur vi ska förhålla oss till vårbudgeten, dels för att ge kongressen ett förslag till positionsuttalande.

Vänsterpartiets kritik mot vårbudgeten är mycket hård, framförallt mot att den inte innehåller några program mot arbetslösheten.

Vi accepterar inte Perssons budgetförstärkning av ytterligare 12 miljarder, men vi håller fast vid den budgetram på 114 miljarder som vi en gång accepterat. En överbudspolitik är inte en vänsterpolitik men i en konjunktur nedgång är en alltför tuff åtstramning farlig. Den svenska finanspolitiken är alltför upplåst av Perssons önskan att vinna insteg i den europeiska valutaunionen.

Vänsterpartiet kommer att lägga förslag om en rad akuta åtgärder mot arbetslösheten, och vi kommer inte att acceptera en sänkningen av biståndet. För att finansiera det krävs många ingrepp som inte är vad vi egentligen vill.

Riksdagsgruppen hade föreslagit att vi skulle acceptera Perssons förslag om att förlänga arbetsgivarinträdet vid sjukledighet från två till fyra månader, men partistyrelsens majoritet vägrade att gå med på det. Däremot var det ingen som

protesterade mot förslaget att sälja ut en del av Vasakronans fastigheter, det gäller nedlagda regementen med mera.

Något inkonsekvent röstade däremot majoriteten för att i förslaget till positionsdokument lägga till meningen att Vänsterpartiet vill öka det offentliga ägandet.

Nytt vänsterläge

Positionsdokumentet "Vänstern i ett nytt politiskt läge" blev inte något särskilt klargörande dokument och och flera ps-ledamöter ifrågasatte värdet av det. Själv röstade jag dock för att det skulle läggas fram så att det skulle finnas en grund för att på kongressen föra en debatt om hur vi förhåller oss till arbetet i riksdagen, till samarbete med andra partier och i framtiden till vår förmåga att kunna ta ett regeringsansvar.

Dokumentet avslutas med ett avsnitt om "en röd-grön allians" och det pekar på valresultatet som en naturlig grund för en politisk samverkan. Men socialdemokraterna har som bekant valt att samarbeta med centern. I det läget måste vänsterpartiet bedriva oppositionspolitik i syfte att öppna för ett nytt alternativ, och dokumentet upprepar det som vi så många gånger sagt, nämligen att med en mer solidarisk politik är vi beredda till samverkan.

Så långt är det väl bra, men debatten i partistyrelsen visade att det finns ganska stora skillnader i grundläggande hållning till den frågan som dokumentet inte ger svar på. Nämligen: Hur långt vi skulle vara beredda att kompromissa för att samverka eller för att vara med i en regering?

Klarar vi att ge efter på fyra femtedelar för att få påverka till en femtedel? Eller vill vi hellre ha en till hundra procent riktig politik i opposition? Vad är det som räknas i politiken? Kan man ha en riktig politik om den inte ger något resultat i verkligheten? Det är naturligtvis inte lätt att diskutera i abstrakta termer, och det är långt till valet, då vi vet styrkeförhållanden och aktuella politiska frågeställningar.

Dryg nonchalans

I dagens läge, när socialdemokraterna för en till synes målmedveten politik i en riktning, som vi fördömer, och när de bemöter vänsterkritiken med dryg nonchalans är det kanske inte riktigt läge att diskutera samverkan och gemensamt regeringsansvar. Ändå tror jag det är viktigt att partiets medlemmar börjar tänka i sådana här banor. Vi var därför några i partistyrelsen som reserverade oss för en skrivning om att vi är beredda på ett regeringssamarbete.

Sen får vi se vad kongressen säger.

Ann

MÖTE MÖTE

KOMMUNALPOLITISKA GRUPPEN
möte Må 6 maj kl 19.30 på partilokalen med alla kommunvalmansgruppsledare.

RÖDA KAPELLET Sö 5 maj kl 12.30. Gustav Adolfs torg i Helsingborg. Avmarsch i demonstration för silon i N Hamnen. Styrelsen meddelar repertoar per telefon. 18.45 rep Mårtenstorget med Birgit och Afrika programmet.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Thomas Schlyter.

Manus sänds per post till: Veckobladet, Bredg. 28, 222 21 Lund.
Onsdag e. 17 till fax 046-14 65 82.
Manus mottas gärna på 3,5" diskett eller e-mail: lunds_tidskriftsverkstad @ mailbox.swipnet.se
Telefon till redaktörerna:
Karin Blom 046-14 16 12
Rolf Nilson 046-12 90 44
Thomas Schlyter 046-14 75 05
Vid utebliven tidning ring:
Sven-Bertil Persson 046-13 82 13.